VALTIOVARAINMINISTERIÖ

11.09.2017

Julkisen hallinnon ICT -osasto
Lantto Eeva

Lausunto HE 83/2017 vp Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

HE 83/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annettua lakia siten, että ensitunnistamista koskevan tiedon ketjuttamiselle asetetaan enimmäishinta viiden vuoden määräajaksi. Valtiovarainministeriö on lausunut hallituksen esityksestä 7.6.2017 (linkki). Valtiovarainministeriö pitää hallituksen esityksen tavoitetta edistää sähköisen tunnistamisen markkinoiden kehittymistä perusteltuna ja tarpeellisena tavoitteena.

Vahvan sähköisen tunnistamisen markkinoilla valtio on tänä päivänä merkittävä toimija noin viidellä miljoonalla kuukausittaisella tunnistustapahtumamäärällään. Hallinnon yhteisistä sähköisistä tukipalveluista annetun lain myötä julkisen sektorin sähköisen tunnistamisen ostaminen keskitettiin Väestörekisterikeskukseen. Väestörekisterikeskus tuottaa lisäksi vahvan sähköisen tunnistamisen välineitä kansalliseen luottamusverkostoon. Näitä välineitä ovat mm. sirulliset henkilökortit, organisaatiokortit ja sosiaali- ja terveydenhuollon varmennekortit.

Väestörekisterikeskus julkaisi 30.6.2017 Euroopan unionin laajuisen hankintailmoituksen dynaamiseen hankintajärjestelmään vahvan sähköisen tunnistamisen kilpailuttamisesta Suomen julkiselle sektorille. Hankintajärjestelmän piirissä tehtävää ensimmäistä kilpailutusta varten osallistumishakemusten toimittamisen määräpäivä on 25.9.20217.

Valtiovarainministeriö pitää sähköisen tunnistamisen markkinoiden kehittymistä keskeisenä osatekijänä julkisten palveluiden sähköistämisessä. Palveluiden siirtyessä yhä enemmän sähköiseen maailmaan ja tunnistustapahtumien määrän kasvaessa, korostuu entisestään tarve löytää markkinoilta myös tuleville vuosille kustannustehokkaita ratkaisuja.

Valtiovarainministeriö pitää hallituksen esityksessä ehdotettua hintasääntelyä teknisesti ja toiminnallisesti vaativana toimenpiteenä liittää osaksi luottamusverkostoa. Ensitunnistamistietojen välittäminen ei teknisesti eroa muista tunnistustapahtumista. Kansalliseen luottamusverkostoon ei ole määritelty erityistä kyvykkyyttä, jolla osapuolet voisivat yhteisesti sovittujen sääntöjen puitteissa välittää tiedon ensitunnistustapahtumista. Valtiovarainministeriö pitääkin ensitunnistamistietojen ketjuttamiselle ehdotettua luottamusverkoston tunnistustapahtumista eroavaa hinnoittelua hyvin haastavana valvoa luottamusverkoston keskinäisiin sopimuksiin perustuvassa yhteistyömallissa. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota, että esityksen vaikutusarvioiden mukaan sen ei arvioida lisäävän valvontaviranomaisten tai muiden viranomaisten työmäärää

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9

merkittävästi. Näin ollen tehtävät tulee hoitaa nykyresurssien puitteissa. Viestintävirasto perii toiminnan valvonnasta valvontamaksun, jonka tulee kattaa viraston valvonnan kustannukset.

Digitaalisten palvelujen laajamittainen käyttöönotto edellyttää vahvan sähköisen tunnistamisen tunnistusvälineiden saatavuutta ja käytettävyyttä kaikille. Vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 23 §:n 2 momentin ehdoton tunnistusvälineen luovuttamiskielto muodostaa erityisesti toimintarajoitteisille esteen saada ja käyttää tunnistusvälinettä. Tästä syystä valtiovarainministeriö on esittänyt ehdottoman luovutuskiellon korvaamista säännöksellä, joka mahdollistaisi erityistapauksissa tunnistusvälineen luovuttamisen esimerkiksi siten, että toimintarajoitteista avustava henkilö voisi avustaa myös tunnistusvälineen käytössä. Lisäksi valtiovarainministeriö on esittänyt, että lakiin lisättäisiin yleinen vaatimus sähköisen tunnistuspalvelun mukauttamisesta palveluiden saatavuuden ja käytön mahdollistamiseksi myös toimintarajoitteisille.

Mäkinen Kimmo
kehittämispäällikkö
kimmo.makinen@vm.fi
p. +358 50 4618202

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi